

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 26.6.2006
KOM(2006) 316 endelig

GRØNBOG

om narkotikapolitik og civilsamfundet i Den Europæiske Union

(forelagt af Kommissionen)

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Baggrund	5
2.	Begrebet civilsamfund	6
3.	Kommissionens hidtidige samarbejde med civilsamfundet	6
4.	Den Europæiske Unions lovgivning og politikrammer vedrørende narkotika	7
5.	Civilsamfundets aktører på narkotikaområdet	8
6.	Vejen frem: Forskellige løsningsforslag	9
6.1.	Civilsamfundsforum om narkotika	9
6.2.	Tematisk sammenkobling af eksisterende netværk.....	10
7.	Konklusion	10
BILAG - Eksempler på Kommissionens samarbejde med civilsamfundet.....		12

GRØNBOG

om narkotikapolitik og civilsamfundet i Den Europæiske Union

Formål

Virkningerne på verdensplan af produktion og forbrug af ulovlig narkotika er et af de alvorligste problemer for samfundet og myndighederne i dag. Det afføder sygdom, kriminalitet, politisk og social ustabilitet og nedbrydning af mange værdier, som almindelige mennesker tager for givet som en del af et værdigt og sikkert liv.

Den Europæiske Unions medlemsstater er sig i stigende grad dette bevidst tillige med behovet for et nærmere samarbejde og en tættere koordination af narkotikapolitikkerne, hvis det skal lykkes bedst muligt at beskytte offentligheden og folkesundheden som elementer i et civiliseret samfund, uden hvilket Den Europæiske Union vil miste det grundlag, som den er fæstet i: det europæiske civilsamfund.

Formålet med denne grøn bog er at udforske, hvordan man kan inddrage de mere direkte berørte af narkotikaproblemet nærmere i den politiske proces vedrørende narkotika på EU-plan som omhandlet i EU's narkotikahandlingsplan 2005-2008¹ og det europæiske åbenhedsinitiativ²; det sker ved at lancere en vidtgående høring om, hvordan man kan skabe en struktureret og løbende dialog om dette emne mellem Kommissionen og civilsamfundet, og om hvordan man kan sikre sig merværdi gennem konstruktiv rådgivning for at stille civilsamfundets specifikke erfaringer og viden til rådighed for politikudformningsprocessen på EU-plan i en praktisk og bæredygtig form. Hovedmålet på dette stadium er at skaffe et sådant input i forbindelse med EU's narkotikahandlingsplan.

Man søger med dette papir at beskrive situationen, som den er i dag, og komme med forslag til en fremtidig indsats. Kommissionen opfordrer alle interesserede parter til at indsende bemærkninger og forslag senest den **30. september 2006** til følgende adresse:

Europa-Kommissionen

Generaldirektoratet for Retfærdighed, Frihed og Sikkerhed

Kontor C2 – Koordinering af narkotikabekæmpelse

LX 46 1/88 - 1049 Bruxelles, Belgien

E-mail: JLS-drugspolicy@cec.eu.int

Fax: +32-2-295 32 05

¹ EUT C 168 af 8.7.2005.

² KOM(2006) 194.

De bidrag, der indgår, vil blive offentliggjort på Kommissionens netsted på det sprog, de blev forelagt på, sammen med ophavsmandens navn, medmindre denne skulle ønske at forblive anonym eller bede om, at hele bidraget behandles fortroligt. Kommissionen vil udsende en rapport med bidragene og stille forslag til den videre indsats; også dette vil blive offentliggjort på Kommissionens netsted.

1. BAGGRUND

Narkotika og narkokriminalitet er et stort offentligt problem. Opinionsundersøgelser har vist, at narkotika opfattes som værende et centralt anliggende for EU³. EU har siden 1990'erne reageret med narkotikastrategier og handlingsplaner til at gennemføre dem. Den nuværende narkotikastrategi dækker perioden 2005-2012⁴ og underbygges med en handlingsplan for 2005-2008. Kommissionen vil fremlægge årlige situationsrapporter og en endelig evaluering af den igangværende plan, inden den stiller forslag til en ny for 2009-2012.

EU-strategien afspejler de fundamentale principper i den europæiske model vedrørende narkotika: en afbalanceret og integreret tilgang, i hvilken bekæmpelse af narkotikaforsyning og en indsats for at nedbringe efterspørgslen efter narkotika understøtter hinanden og anses for at være af lige stor betydning. Strategien udgør en integrerende del af Haag-programmet til styrkelse af frihed, sikkerhed og retfærdighed i EU⁵. EU-strategien sigter mod et højt sundhedsbeskyttelsesniveau, social samhørighed og offentlig sikkerhed.

EU's narkotikahandlingsplan 2005-2008 ansporer specifikt til en større inddragelse af civilsamfundet, og Kommissionen opfordres til at fremlægge en grønbog om, hvordan man effektivt kan samarbejde med civilsamfundet⁶.

Under udarbejdelsen af den aktuelle handlingsplan (2005-2008) blev der afholdt en uformel høring via et særligt netsted. I konklusionerne af denne høring forpligtede Kommissionen sig til at forsøge at strukturere samarbejdet med civilsamfundet på narkotikaområdet for at sikre en løbende udveksling af synspunkter, erfaringer og bedste praksis mellem de forskellige aktører og for at sætte dem i stand til at levere input og tilbagemeldinger om narkotikaanliggender på EU-plan⁷.

I sin henstilling vedrørende EU's narkotikastrategi (2005-2012) appellerede Europa-Parlamentet til en mere aktiv inddragelse af civilsamfundet, ngo'er, den frivillige sektor og den brede offentlighed, herunder narkotikabrugere, i løsning af narkoproblemer⁸. Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg (EØSU) har på sin side fremhævet betydningen af en aktiv inddragelse af civilsamfundet.

I januar 2006 afholdt Kommissionen en konference med deltagelse af over hundrede repræsentanter for civilsamfundet, som mødtes for at udforske, hvordan man kan inddrage borgerorganisationer mere aktivt i de forskellige dimensioner af narkotikapolitikken på EU-plan. Hovedresultatet af drøftelserne var (1) en erkendelse af, at der var brug for et forum med passende ressourcer til at gøre dette, og (2) at et sådant forum skulle være virkelig repræsentativt for de mennesker og organisationer, på hvis vegne det skulle optræde. Det anerkendtes også, at det ville blive vanskeligt at nå frem til dette forums rette repræsentativitet. Deltagerne appellerede også til, at civilsamfundet skulle inddrages nærmere

³ http://europa.eu.int/comm/public_opinion/archives/eb/eb63/eb63_en.pdf

⁴ Cordroge 77 af 22.11.2004.

⁵ Haag-programmet: styrkelse af frihed, sikkerhed og retfærdighed i Den Europæiske Union, EUT C 53 af 3.3.2005.

⁶ Mål 3, foranstaltning 1, i EU-narkotikahandlingsplanen.

⁷ http://europa.eu.int/comm/justice_home/news/consulting_public/drugs/summary_contributions_en.pdf

⁸ Europa-Parlamentets henstilling til Rådet og Det Europæiske Råd om EU's narkotikastrategi (2005-2012) (2004/2221(INI)).

i overvågningen af, hvordan EU's narkotikahandlingsplan gennemføres, og indkredsning af prioriteterne for fremtiden⁹.

I henhold til det ændrede forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om et særprogram for perioden 2007-2013 "Forebyggelse af narkotikamisbrug og information af offentligheden"¹⁰ skal civilsamfundet inddrages i gennemførelsen og udviklingen af EU's handlingsplan.

2. BEGREBET CIVILSAMFUND

Der findes ingen almindeligt accepteret definition af begrebet civilsamfund. Kommissionen har ofte brugt udtrykket om et bredt udvalg af organisationer, som repræsenterer både sociale og økonomiske aktører. Men i forbindelse med emnet for denne grøn bog er der anvendt et snævrere begreb: Rådets horisontale narkotikagruppe foreslog under sin tematiske debat om emnet i september 2005 følgende definition: foreningsvirksomhed i rummet mellem staten og markedet, herunder personlig deltagelse, og ikke-statslige og frivillige organisationers og samfundsorganisationers aktiviteter¹¹. Det er vigtigt at bemærke, at det også kan gælde enkeltpersoner, som klart engagerer sig i eller yder et betydeligt bidrag til samfundet på et særligt felt.

Selv om medlemsstaterne spiller en central rolle med hensyn til at lette eller kanalisere deltagelse fra civilsamfundets side, anses aktiviteter på EU-plan i stigende grad som vigtige. De seneste erfaringer har således vist, at EU-borgeres engagement er af afgørende betydning for, at EU kan fungere effektivt, og endog for accepten af EU¹². Hovedformålet med at involvere civilsamfundet er:

- at støtte politikudformningen og –gennemførelsen med praktisk rådgivning
- at sikre en effektiv tovejsinformationsstrøm
- at stimulere netværksarbejde mellem civilsamfundsorganisationer.

Borgerne kan inddrages på forskellige stadier i politikudformningsprocessen. Civilsamfundet kan styrke myndighedernes legitimitet og ansvarlighed, forbedre informationsstrømmen og tale for dem, som påvirkes af offentlig politik, og som ellers ikke måtte blive hørt.

3. KOMMISSIONENS HIDTIDIGE SAMARBEJDE MED CIVILSAMFUNDET

Det er en del af udviklingen af europæisk forvaltningsskik og indsatsen for at bringe borgerne nærmere til Europa, at der opbygges et nærmere samarbejde med civilsamfundet¹³. Kommissionen har i forskellige dokumenter nedfældet reglerne for et sådant samarbejde.

⁹ Se http://europa.eu.int/comm/justice_home/news/information_dossiers/drugs_conference_06/index_en.htm
¹⁰ KOM(2006) 230 endelig af 24.5.2006.
¹¹ Cordroge 80 af 30.11.2005.
¹² KOM(2006) 35 endelig.
¹³ KOM(2001) 428 endelig.

Kommissionens linje over for civilsamfundet og andre interessegrupper kom officielt til udtryk for første gang i meddelelsen af 1992 med titlen "En åben og struktureret dialog mellem Kommissionen og interessegrupperne"¹⁴, i hvilken åbenhed og lige adgang for alle er angivet som de ledende principper for disse forbindelser. Kommissionen har i de seneste år videreudviklet sin politik vedrørende civilsamfundsorganisationernes og andre interesserede parter medindflydelse, navnlig gennem vedtagelse af hvidbogen om styreformer i EU og de generelle principper og minimumsstandarderne for høring af interesserede parter.

Forpligtelsen til at øge interesserede parter muligheder for at deltage aktivt i formuleringen af EU-politikker er et af Kommissionens "Strategiske mål for 2005-2009", i forbindelse med hvilke Kommissionen lancerede et "partnerskab for fornyelse i EU"¹⁵. Kommissionen understregede i den forbindelse bl.a., at "*en vigtig del af partnerskabstanken er høring og medbestemmelse*".

NB. I bilag 1 gives der detaljerede eksempler på, hvorledes samarbejdet mellem civilsamfundet og Kommissionen er struktureret på visse områder.

4. DEN EUROPÆISKE UNIONS LOVGIVNING OG POLITIKRAMMER VEDRØRENDE NARKOTIKA

Selv om der ikke foreligger nogen fælles europæisk narkotikapolitik som det f.eks. er tilfældet med den fælles landbrugspolitik, er det efterhånden blevet klart, at de alvorlige og komplekse narkotikarelaterede spørgsmål ikke kan løses af medlemsstaterne alene, men at dette kræver et effektivt samarbejde på EU-plan. Derfor har EU udviklet en fælles tilgang i form af EU's narkotikastrategi og EU's handlingsplaner. Endvidere udgør visse retlige bestemmelser i traktaterne et klart grundlag for at gøre en indsats på EU-plan som supplement til de bestræbelser, der udføres på nationalt plan.

Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab¹⁶ giver Fællesskabet beføjelse til at spille en vigtig rolle i forbindelse med narkotika på en begrænset række områder såsom hvidvaskning af penge, handel med narkotikaprækursorer og beskyttelse af folkesundheden. Fællesskabet supplerer på sidstnævnte område medlemsstaternes indsats for at begrænse narkotikarelaterede helbredsskader, herunder gennem oplysning og forebyggelse. Som eksempler på Fællesskabets lovgivning kan nævnes et direktiv om forhindring af hvidvaskning af penge baseret på artikel 57, en forordning om prækursorer baseret på artikel 95 og en henstilling om forebyggelse og reduktion af helbredsskader forbundet med narkotikamisbrug baseret på artikel 152 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab. Det Europæiske Overvågningscenter for Narkotika og Narkotikamisbrug er et EF-organ, som er oprettet på basis af bestemmelser i EF-traktaten.

I afsnit VI i traktaten om Den Europæiske Union opfordres der til et udvidet samarbejde med oprettelse af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, inkl. en indsats mod narkotika. Dette er områder, hvor Kommissionen og medlemsstaterne i fællesskab har kompetence til at tage initiativer. Som eksempler på EU-lovgivning kan nævnes en rammeafgørelse om

¹⁴ EUT C 63 af 5.3.1993.

¹⁵ COM(2005) 12.

¹⁶ Se traktatteksterne på <http://europa.eu.int/eur-lex/lex/da/treaties/index.htm>

narkotikahandel baseret på traktatens artikel 31 og 34 (afsnit VI)¹⁷ og en rådsafgørelse om nye psykoaktive stoffer baseret på artikel 29, 31 og 34 (afsnit VI)¹⁸.

5. CIVILSAMFUNDETS AKTØRER PÅ NARKOTIKAOMRÅDET

Denne grønbog er det første forsøg på at strukturere dialogen med europæiske civilsamfundsorganisationer på narkotikaområdet. Der er mange grunde til at involvere civilsamfundet nærmere i planlægnings-, gennemførelses- og evalueringsprocessen, når det gælder narkotikapolitik. Konsultation og dialog med civilsamfundet og andre aktører i fasen for politikudformning hjælper til at forbedre resultaterne af politikken og øge aktørernes engagement. Civilsamfundsorganisationerne er ofte udelukket fra beslutningsprocessen på europæisk plan og betragter hyppigt EU som en fjern enhed, som er uden interesse for dem, fordi de ikke har del i processen. De mangler ofte infrastruktur og viden nok til at kunne virke på europæisk plan. Civilsamfundet har imidlertid tit et stort ansvar for at gennemføre den slags foranstaltninger på lokalt plan, som er nævnt i EU's narkotikahandlingsplan, særlig hvad angår målene om forebyggelse af narkotikamisbrug, behandling og rehabilitering af stofmisbrugere. Civilsamfundet agerer enten som tjenesteyder eller repræsenterer fagfolks interesser, som er virksomme på disse områder. Ngo'er og frivillige grupper af forskellig slags er ofte gode til at finde innoverende tilgange på baggrund af et realistisk billede af, hvad der faktisk er brug for. Mange civilsamfundsorganisationer arbejder med de mest udsatte befolkningsgrupper, som berøres af narkotika problemet.

Der er stor forskel på, hvem der i civilsamfundet opererer på et givet felt. Denne forskelligartethed bør tages i betragtning, når der skal bygges strukturer til at høre civilsamfundet på europæisk plan, men samtidig skal der tages hensyn til behovet for en effektiv og organiseret debat. Civilsamfundet er i narkotikaspørgsmål ofte delt af filosofiske, ideologiske, moralske og videnskabelige skillelinjer, og ethvert yderligere forsøg på at involvere civilsamfundet på europæisk plan indebærer et valg af, hvem der skal tages med i processen, og hvilket bidrag de kan yde. Resultaterne af konferencen mellem EU og civilsamfundsorganisationer i januar 2006 viser tydeligt, at der endnu ikke er noget klart svar på nogen af disse spørgsmål.

Der findes også grupper og foreninger, som støtter eller på anden måde repræsenterer stofmisbrugere eller deres familier, såvel som mange andre aktører i civilsamfundet, som ganske vist ikke arbejder direkte eller i første række med narkotikapolitik, men som kan yde et værdifuldt bidrag til en dialog. Det gælder særlig på hiv/aids-området.

Civilsamfundsorganisationerne er mest typisk involveret i reduktion af efterspørgslen efter narkotika, men deres rolle med hensyn til mindskelse af udbuddet bør ikke undervurderes (f.eks. kan de hjælpe til at tackle lokale narkotikamarkeder). Mange civilsamfundssammenslutninger har også store erfaringer på narkotikaområdet i andre lande gennem udviklingsarbejde.

¹⁷ Rådets rammeafgørelse 2004/757/RIA af 25. oktober 2004 om fastsættelse af mindsteregler for gerningsindholdet i strafbare handlinger i forbindelse med ulovlig narkotikahandel og straffene herfor, EUT L 335 af 11.11.2004.

¹⁸ Rådets afgørelse 2005/387/RIA af 10. maj 2005 om udveksling af oplysninger om, risikovurdering af og kontrol med nye psykoaktive stoffer, EUT L 127 af 20.5.2005.

6. VEJEN FREM: FORSKELLIGE LØSNINGSFORSLAG

Dette afsnit bygger på tilbagemeldinger til Kommissionen fra den uformelle høring af civilsamfundet til forberedelse af denne grøn bog samt konklusionerne af konferencen i januar 2006 med civilsamfundsorganisationer. I begge tilfælde var det største ønske fra civilsamfundet at få en løbende, struktureret dialog med Kommissionen.

Kommissionen foreslår nu til offentlig høring to valgmuligheder for tilrettelæggelse af denne dialog, nemlig 1) et civilsamfundsforum om narkotika og 2) en tematisk sammenkobling af eksisterende netværk.

6.1. Civilsamfundsforum om narkotika

Et civilsamfundsforum vil skulle være et bredt forum for en struktureret dialog, men samtidig vil medlemskredsen skulle være begrænset, for at der kan opnås operationelle resultater. Formålet er ikke at skabe en civilsamfundsforsamling som forum for forskellige ideologier, men at skabe et praktisk redskab til at støtte politikudformning og –gennemførelse ved hjælp af praktisk rådgivning.

Forummet skal ikke være nogen formel struktur inden for Kommissionens rammer, men skal være et mødested for regelmæssige uformelle konsultationer. Diskussionsemnerne skal i hovedsagen hentes fra EU-handlingsplanen, men dette udelukker dog ikke andre emner af almindelig interesse. Forummet skal ikke erstatte eller overlape den eksisterende debat mellem civilsamfundet og nationale og lokale myndigheder. Der skal fokuseres på europæisk merværdi.

Der skal rammes en balance mellem forskellige aktører og forskellige politiske løsninger for at undgå ensidige synspunkter.

Forummet vil skulle ledes af Kommissionen, som også kan påtage sig ansvaret for visse praktiske aspekter og for kontinuitet i arbejdet.

Medlemskab af forummet skal være tidsbegrænset. Medlemmerne vil skulle opfylde visse kriterier for at kunne deltage. Nedenfor gives der en ikke-udtømmende liste over disse kriterier:

- Organisationer skal kunne *henføres under begrebet civilsamfund* som omhandlet i 2.
- Organisationer skal have sit hjemsted i en EU-medlemsstat eller et kandidatland. Organisationer fra lande, der deltager i den europæiske naboskabspolitik, kan evt. også deltage.
- Organisationer, som har etableret sig i form af transnationale netværk med deltagelse af flere medlemsstater og/eller kandidatlande, vil blive prioriteret.
- Organisationer skal i første række beskæftige sig med narkotikaanliggender. Organisationer, som direkte tager sig af forskellige aspekter (f.eks. behandling, forebyggelse) vil blive valgt for at sikre en bred dækning af narkotikaproblemet.
- *Troværdighed*: organisationerne skal kunne opvise tydelige resultater af deres virksomhed.

- *Repræsentativitet:* Organisationerne skal anerkendes som værende i stand til at tale på vegne af dem, som de hævder at repræsentere.

Kommissionen vil på basis af disse kriterier udvælge medlemmer til forummet ved en åben indkaldelse af interessetilkendegivelser, efter at den har modtaget og gennemgået reaktioner på denne grøn bog og offentliggjort sin rapport.

6.2. Tematisk sammenkobling af eksisterende netværk

Som et alternativ eller supplement til civilsamfundsforummet om narkotika kunne man styrke den tematiske sammenkobling af forskellige netværk. Der er talrige netværk, som arbejder med narkotikaspørgsmål i Europa. De har ofte en meget effektiv informationsudveksling om bedste praksis, effektiv reaktion osv. mellem deres medlemmer, medens udbredelsen af oplysninger uden for netværket, inkl. tilbagemelding til Kommissionen, ofte kunne forbedres.

Et samarbejde ved en sammenkobling af netværk inden for fælles emner kunne være en uformel, enkel og omkostningseffektiv måde til at strukturere informationsstrømmene og skabe en mere effektiv mekanisme for høring af civilsamfundet.

En af opgaverne for de tematiske netværk skal være at bistå Kommissionen – tillige med medlemsstaterne og de andre europæiske institutioner – med anliggender, som kræver specifikke erfaringer eller sagkundskab på områder, hvor de kan levere merværdi. De vil også kunne være et enkelt kontaktpunkt for Kommissionen, forudsat at de anses for at være repræsentative. Kontaktpunktet kunne også arbejde sammen med Kommissionen om at indkredse eventuelle finansieringskilder fra Fællesskabet og udbrede oplysninger herom til sine medlemmer.

Der kan hentes et praktisk eksempel på en sammenkobling af sådanne netværk på området behandling af stofmisbrugere, hvor europæiske netværk vedrørende behandlingsfaciliteter, substitutionsbehandling, fagfolk inden for behandlingskredse osv. vil kunne drøfte en civilsamfundstilgang til at forbedre adgangen til og kvaliteten af behandlingsydelser såvel som god praksis (mål 12 i EU-handlingsplanen). Diskussionerne vil kunne forløbe på forskellige måder (udveksling af synspunkter via internettet, møder osv.).

7. KONKLUSION

Med udgangspunkt i EU's narkotikahandlingsplan skitserer denne grøn bog, hvorledes der i hovedsagen kan arbejdes for et mere effektivt samarbejde med civilsamfundet. Der opstilles en række valgmuligheder, som skal tages i betragtning med henblik på at etablere en mere struktureret og løbende dialog om narkotikapolitik mellem Kommissionen og civilsamfundet, og der foreslås løsninger.

(1)	Kommissionen vil gerne indhente bemærkninger, synspunkter og idéer til en udvikling af dialogen mellem Kommissionen og civilsamfundet i almindelighed, særlig en besvarelse af følgende spørgsmål.
(2)	Hvad mener De er fordelene, merværdien eller svaghederne ved det civilsamfundsforum om narkotika, som er beskrevet i denne grøn bog? Kan De tilslutte Dem de foreslåede hovedelementer?

- (3) Hvad mener De er fordelene, merværdien eller svaghederne ved en tematisk sammenkobling af de eksisterende netværk som beskrevet her, og hvilke tematiske områder skal der være tale om? Kan De tilslutte Dem de foreslåede hovedelementer?
- (4) Mener De civilsamfundsforummet og den tematiske sammenkobling af eksisterende netværk supplerer hinanden, eller at de er alternativer? Kan De redegøre nærmere for, hvordan De mener at arbejdet skal tilrettelægges i hvert tilfælde?
- (5) Mener De, at der er nogen af eksemplerne på høringspraksis i bilaget nedenfor, som er særlig relevante som grundlag for strukturering af dialogen om narkotika, og i bekræftende fald, hvorfor?
- (6) Ville De foretrække en anden løsning, som ikke er nævnt i denne grøn bog? I bekræftende fald, hvorfor?
- (7) Vil Deres organisation være rede til at deltage i en struktureret dialog med Europa-Kommissionen?

BILAG

Eksempler på Kommissionens samarbejde med civilsamfundet

Kommissionen har en lang tradition for høring af og dialog med civilsamfundet og har fundet frem til mange fremgangsmåder herfor. Nedenfor gives der nogle konkrete eksempler på, hvordan dialogen har været tilrettelagt. Kommissionen modtager gerne kommentarer til, hvordan den aktuelle praksis på andre områder eventuelt kunne være relevant for strukturering af dialogen om narkotikaanliggende.

1. Høring via internettet

Kommissionen har med introduktion af minimumsstandards for høringer for at sikre, at interessenter høres på en gennemsigtig og konsekvent måde, skabt et enkelt kontaktsted på internettet under betegnelsen "Kom til orde i Europa"¹⁹. Foruden høringer byder dette netsted også på mulighed for at diskutere EU-politikker og for at sende Kommissionen input og tilbagemeldinger. Det giver også mulighed for at lade sig registrere med henblik på information om fremtidige høringer og debatter.

2. Åben høring af interesserede parter, registrering nødvendig

Generaldirektoratet for Handel har en model for kombination af høring via internettet med åben høring af interesserede parter. Processen blev lanceret i 1998, og dialogen er åben for nonprofitcivilsamfundsorganisationer i EU og kandidatlandene. Hensigten er at høre så mange som muligt, at løse handelspolitiske problemer, forbedre udformningen af handelspolitik og øge gennemsigtigheden.

Deltagerne skal lade sig registrere i en særlig database, som også kan anvendes som kommunikationsredskab.

3. Repræsentative civilsamfunds(ngo)netværk

Som led i EU's handlingsprogram til fremme af aktivt europæisk borgerskab yder Generaldirektoratet for Uddannelse og Kultur støtte til en lang række civilsamfundsorganisationer, der arbejder for at fremme borgernes deltagelse i det europæiske projekt. Disse organisationer omfatter ngo'er, fora, netværk, fagforeninger, tænketanke, sammenslutninger og forbund, som er af generel interesse for EU. I denne kontekst har Kommissionen oprettet et uformelt netværk på EU-plan, og den afholder regelmæssige møder for at drøfte væsentlige spørgsmål, der vedrører aktivt borgerskab. Disse møder har til formål at modtage input og idéer med henblik på at udvikle en mere struktureret konsekvensanalyse af alle de initiativer, der udfoldes inden for de relevante områder. Netværket udgør også et forum til behandling af relevante spørgsmål af tværgående art.

Generaldirektoratet for Beskæftigelse, Sociale Anliggende, Arbejdsmarkedsforhold og Ligestilling har ansvaret for forbindelserne med platformen for europæiske ngo'er på det sociale område, som blev oprettet i 1995. En gruppe relevante ngo'er trådte sammen for at skabe et ngo-forum til at diskutere grønbogen om europæisk socialpolitik. Dette samarbejde

¹⁹

Se http://europa.eu.int/yourvoice/index_da.htm

fortsatte på et uformelt grundlag og har ført til fælles stillingtagen til forslag om et europæisk forum for socialpolitik.

Gruppen tæller nu 39 organisationer, som er virksomme i den sociale sektor. Gennem disse medlemmer inddrages over 1 700 organisationer, sammenslutninger og andre frivillige organer på lokalt, regionalt, nationalt og europæisk plan, som repræsenterer et bredt udsnit af civilsamfundet.

4. Kombination af fora på to niveauer

4.1. Health Policy Forum og det åbne forum

Folkesundhedsspørgsmål drøftes med civilsamfundet på to niveauer: EU Health Policy Forum og det åbne forum.

EU Health Policy Forum er resultatet af en høring, som Kommissionen lancerede i tilslutning til meddelelsen om Det Europæiske Fællesskabs strategi på sundhedsområdet og forslaget til et EF-program inden for folkesundhed²⁰. Health Policy Forum samler europæiske paraplyorganisationer, som repræsenterer interessenter i sundhedssektoren, for dermed at sikre, at EU's strategi på sundhedsområdet er gennemsigtig og opfylder offentlighedens behov. Det mødes to gange om året i Bruxelles og dækker fire grupper af organisationer:

1. Ikke-statslige organisationer inden for folkesundhed og patientorganisationer
2. Organisationer, der repræsenterer ansatte i sundhedssektoren og fagforeninger
3. Tjenesteudbydere på sundhedsområdet og sygeforsikring
4. Erhvervsgrupper med særlig interesse i sundhedsområdet.

I øjeblikket er 50 europæiske organisationer medlemmer. Disse har nationale medlemmer i alle eller de fleste EU-medlemsstater. Organisationer, som ikke er medlemmer, og som er interesserede i Health Policy Forums arbejde, kan anmode om at blive optaget i en database over organisationer, som holdes underrettet om forummets arbejde (rundsending af mødereferater, høringer osv.).

Det åbne forum udvider Health Policy Forums arbejde til et bredere udvalg af interessenter, hovedsagelig på nationalt plan, i form af konferencer og udstillinger. Formålet er at skabe en platform for netværksarbejde og udveksling af idéer med inddragelse af særlige grupper og organisationer, som ikke normalt tager del i EU's politikudformning. Det åbne forum holdt sit andet møde i november 2005 med ca. 370 deltagere.

4.2. Hiv-tænketaank og civilsamfundsforum vedrørende hiv/aids

Kommissionen har nedsat koordinationsstrukturer til at hjælpe med at udforme og gennemføre politiske aktiviteter vedrørende hiv/aids i Europa. Det drejer sig om hiv/aids-tænketaanken og civilsamfundsforummet vedrørende hiv/aids.

²⁰ KOM(2000) 285 endelig.

Tænk tanken har repræsentanter for medlemsstaterne, kandidatlandene og EØS-landene. Herudover indbydes repræsentanter for civilsamfundet, relevante organisationer, Belarus, Moldova, Rusland, Schweiz og Ukraine til at deltage i møderne som observatører.

Civilsamfundsforummet vedrørende hiv/aids tæller 30 ngo'er og civilsamfundsorganisationer fra hele Europa. Forummet søger at øge de uformelle høringer af civilsamfundet, det yder rådgivning og indkredser centrale spørgsmål i hiv/aids-politikken med sine kommentarer til politikforslag, aktiviteter og prioriteter i folkesundhedsprogrammet. Forummet er ikke en formel struktur i Kommissionen, men Kommissionen afholder møder og betaler rejseudgifter. Kommissionen udvælger medlemskredsen efter ansøgning.

Deltagerne skal være civilsamfundsorganisationer med virksomhed inden for hiv/aids som et væsentligt fokus for deres arbejde, enten som en patientorganisation, ngo, som arbejder med ramte samfundsgrupper, eller et europæisk netværk. De skal være tilstrækkeligt meget til stede i felten og have gode kommunikationsforbindelser med andre lokale ngo'er til at præsentere situationen i landet på passende måde og optræde som kontaktpunkt for det pågældende land²¹.

²¹ Se <http://forum.europa.eu.int/Public/irc/sanco/ehf/library>